

8843 - Vahenurme küla, 1518

Küla on esmakordselt mainitud 1518. aastal ja on kuulunud 1518. aastast kuni 1617. aastani Koonga mõisale. 1620. aastast kuni 1638. aastani oli aga rittmeister Gerd Hünninghausen'i (Gerth Hynnikhusen) lääniks. 1680. aastal kuulus küla major Hünninghausen'ile, kes ise tol ajal väljaspool Eestit elas. 1681. aastal küla redutseeriti (riigistati) ja on pärast Põhjasõda endisele suguvõsale tagasi antud. 18. sajandil rajati siinse küla maadele mõis ning küla likvideeriti. Eesti iseseisvusaegse maareformiga mõis võõrandati ja selle maa jagati talupidajatele. (*Küla kuulumisest pikemalt Vahenurme mõisa juures*).

1518. aastal oli külas 6 adratalu $8\frac{3}{8}$ adramaa ning 2 vabatalu $3\frac{1}{4}$ adramaa maaga. Veel elas külas ka 2 üksjalga. 1558. aastal oli 7 talu $8\frac{3}{4}$ adramaaga, 1601. aastal 13 talu 17 adramaaga, 1604. aastal 5 talu 3 adramaaga, 1617. aastal 3 talu $\frac{3}{4}$ adramaaga, 1620. aastal 4 talu, 1624. aastal 4 talu ja samuti ka 1638. aastal. 1680. aastaks on talude arv kasvanud juba 9-ni.

Küla nime kirjalpilt esineb ürikutes järgnevalt: 1518 Wahanorme, 1534 Wanam, 1558 Cunica-Wahenorm, 1601 Wahanom, 1604 Wahenorum, 1617 Wahanöm, 1624 Wannam, 1638. Wahhanom ja Mellinil Wahhanurm. 1624. aasta talupidajate nimekirjas esineb pärustalupoeg Kalmeggi Matthis, mis viitab sellele, et küla maadel on tegemist kalmega, millelt talupoeg oma lisanime on saanud. 1680. aastal oli külas 10 talumajapidamist. Küla maadel oli siis ühe rabast tuleva oja ääres ka vesiveski, mis jahvatas kevadel ja sügisel, kui ojas rohkem vett oli. Siinsete talupoegade kasutada olid mõned maatükid ka Koste küla, mis ise siis Roodi mõisale kuulus, juurest. 1690. aastal valmistatud kaardilt näeme, et küla oli sel ajal sumbküla ja asus kahe põlluvälja vahel.

Küla majapidamised ja nende viimased omanikud enne 1940. aastat

Allika nr. A-4 = Saia – Sai, Jaan- maja ei ole

Jaani nr. 4 – Jaakson, Hendrik- maja ei ole

Jüri nr. 2 – Sai, Hendrik- maja ei ole

Kohasaare nr. A-1 = Kobassaare – (Kutti Rudolf) Peetson, Jaan

Meldre nr. 1 – (Bulli) Leetma, Endel ja Ilmar Vahenurme kõrts auru vesi ka

Mäelt-Uuetoa nr. 1 = Oeda – Jaakson, (Jaan ja teised) Madis

Naisoo Jaak nr. 6 = Aasa – Haas, Jaan

Naisoo Jaan nr. 8 – Parand, Jaan

Naisoo Mihkel nr. 7 – Krusem, Johan

Pärna nr. A-3 – Reinson, Jakob

Rehe nr. A-5 – Jaakson, Jaan

Rästo nr. A-9 – Jaakson, Mihkel

Räästu nr. 5 Seisab tühjana – (Usermann Mihkel) Peetson, Jaan

Sepa nr. 3 – Luks, Hans; Kustavson, Liisa

Söödi nr. A-10 – Reinson, Liisu

Tõngi nr. A-2 – (Kass Maria) Saard, Juulius

Vahenurme meierei nr. A-10 – Vahenurme Piimaühistu

Vahenurme pood nr. 9 – Saagim, August

Vahnema nr. A-7 – (Hendrikson) Vahenurm, Kristjan endine mõis

Vaino nr. A-8 – Hendrikson, Jaan- maja ei ole

Veskimäe nr. A-6 – (Hendrikson Heindrich) Veskimäe, Hendrik

2006. aastal - Peetri – Sai, Alari, Kõrtsi – Rozentov, Aleksandr; Ots, Pilvi; Seerma, Jaan ja Aarna, Raul.

